

عنوان مقاله:

ماهیت جسم نزد معتزله، مسأله ای الهی یا طبیعی؟

محل انتشار:

دومین کنگره بین المللی فرهنگ و اندیشه دینی (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

ام البنین قربانی مقدم - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه حکیم سبزواری، ایران

محمدرضا ارشادی نیا - استادیار، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه حکیم سبزواری، ایران

حسن صیانتی - استادیار، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه حکیم سبزواری، ایران

خلاصه مقاله:

معتزله قرون اولیه هجری بحث از جسم را تحت تأثیر شرایط آن سامان در فلسفه طبیعی خویش مورد بررسی قرار می دادند. اما از آنجا که دغدغه یک متکلم علم دین عموماً و متکلم معتزلی خصوصاً و ابوهذیل و نظام به طور اخص، دین و اثبات گزاره های دینی است، ظاهراً ماهیت جسم باید از مسائل علم الهی باشد که برای تبیین چنین گزاره هایی کاربرد می یابد. باتوجه به اینکه اعتزالیون دو گونه تعریف از جسم دارند؛ یا ماهیت جسم را مرکب از طول و عرض و عمق می دانند، یعنی مرکب از عوارض ذاتی تناهی و عدم تناهی اجسام. بالطبع، جسم به عنوان مسأله ای طبیعی لحاظ می شود، و یا آن را مؤلف از اجزاء لا یتجزی می دانند، یعنی جسم را به جواهر بسیطی که فی الواقع جسم نیستند اما عارض بر اجسامند، تعریف می کنند. می توان گفت معتزله در تعریف خویش اگر از مسائل به ظاهر طبیعی که اختصاصی به روش آنها ندارد، بهره می برند بدین خاطر است که آنان به دنبال کاربرد چنین مسائلی در الهیات عقلی خویش می باشند تا جسمانیت و عدم جسمانیت امور الهی را مشخص سازند.

کلمات کلیدی:

معتزله، ماهیت جسم، جزء لا یتجزی، گزاره های دین، فلسفه طبیعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/548314>

